

Tisíce veriacich v Šaštíne

Tisíccky veriacich prišli do Šaštína osláviť sviatok Sedembolestnej. Za patrónku Slovenska ju ešte v roku 27 vyhlásil pápež Pius IX. Hovorilo sa o súcite, bolesti, ale aj o vojne a potratoch. Odpoveďou má byť aj pochod za život, ktorý bude na budúcu nedeľu v Košiciach.

Už od piatku smerovali kroky veriacich z celého Slovenska do šaštínskej baziliky. Po stáročia sa sem prichádzajú modliť, začínať odznova a hľadať pomoc pre život.

Prečo ste sem dnes prišli?“

Pútnici

Neuvedená: „Lebo veríme, radi chodíme furt.“

Neuvedená: „Rada sa modlím.“

Neuvedená: „Dodáva to takú vnútornú energiu.“

Neuvedený: „Pokoj do nedele, určite a do nového roku školského.“

Neuvedený: „Dneska kázeň bola tak do duše všetkým Slovákom povedaná.“

Neuvedená: „Som prišla z úcty k Panne Márii, no a aby som jej odovzdala všetky bolesti.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Mária je sedembolestná preto, že podľa tradície veľa trpela a arcibiskup Vasil pripomenul, že dnes utrpenie prinášajú nielen vojny, ale najmä

strata citlivosti pre človeka a jeho dôstojnosť.“

Cyril Vasil, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi: „A všetci veriaci i neveriaci môžeme prijať tento deň ako deň na ocenenie, na zdôraznenie potreby súcitu. Pohľad na Kristovo utrpenie, zdieľanie súcitu s bolesťou jeho matky je pre nás školou citu, školou ľudskosti.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Aj preto cirkev trvá na tom, aby Sedembolestná napriek úvahám vlády zostala aj naďalej štátnym sviatkom.“

Stanislav Zvolenský, predseda Konferencie biskupov Slovenska: „Je to 450-ročná tradícia, ktorá mohli by sme povedať úcty v slovenskom jazyku, teda z istého hľadiska by som to nazval aj ako kultúrny prejav, nielen náboženský prejav, ktorý patrí k identite slovenského národa.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Osľavy Sedembolestnej zakončí v pondelok púť chorých a seniorov. Martin Linhart, TA3.“

Martin Stržinec, moderátor TA3: „Ako ste videli, veriacim sa na púti v Šaštíne prihovoral aj momentálne najvyššie postavený Slováč vo Vatikáne arcibiskup Cyril Vasil. Celý jeho príhovor prinesieme zo záznamu dnes o 23:20 hodine.“ **TA3, 5/09/2013**

Na organ dávam záruku 100 rokov!

Mohol na ňom hrať aj geniálny skladateľ a hudobník Johann Sebastian Bach. V Spišskej Sobote majú jeden z najstarších organov na Slovensku. Má úctyhodných 350 rokov a ešte aj dnes sa na ňom hrá. Len pár kilometrov od Popradu je firma, ktorá organy vyrába a chystá sa opraviť aj tento vzácny klenot zo stredoveku. Najväčší organ postavila firma Bies v Sabinove. Má 36 registrov a 2 160 píšťal. Jeho cena bola skoro štvrt' milióna eur. Posledný dokončili tohto roku v Lemešanoch. „Teraz viac organy opravujeme, ako stavíme. Akosi niet peňazí na veľkolepý hudobný nástroj,“ post'ažoval si majiteľ firmy Daniel Bies (40). Podľa jeho slov nový organ stojí okolo 200-tisíc eur. „Uchádzame sa aj o za-

hraničné zákazky, ale tu panuje silný národný princíp. Na organ, ktorý opravíme, alebo vyrobíme, nemusí minimálne sto rokov nikto siahnúť. Stačí na ňom hrať. Organ je nielen hudobný nástroj, ale aj umelecké dielo,“ dodal majiteľ organovej dielne. Chystajú sa zlepšiť aj 350-ročný barokový organ v Kostole sv. Juraja v Spišskej Sobote. Vytvorili ho v dielni majstra Pavla Grossa. Sochu sv. Juraja na koni vyrezal Ján Brokoff, autor sôch na Karlovom moste. Má 814 píšťal.

„Vyrábame si všetko sami, máme sedem zamestnancov. Výroba organu zaberie aj jeden rok,“ povedal šéf firmy Daniel Bies (40).

Igor Ludma
Nový Čas 14/09/2013

Zomrel generál

tajnej cirkvi

Zomrel Silvester Krčmery. A až teraz sa obšírnejšie spomína na jeho uväznenie, na jeho záverečnú reč na súde v roku 1954, keď sudcom povedal: „Vy máte moc, ale my máme pravdu.“ Opakujem, bolo to v roku 1954, po troch rokoch vyšetrovacej väzby. Z toho rok strávil na samotke. Po trinástich rokoch väznenia vyšiel na slobodu. Nežiadal o rehabilitáciu, ale začal budovať malé náboženské krúžky. Tie boli kostrou státisícových púti v 80. rokoch, Sviečkovej manifestácie v roku 1988, kresťanského samizda tu a rozširovania vedomia slobody v spoločnosti. Človeku sa vynára v mysli myšlienka: má to byť signál o našej metóde odporovať presile? Slovenských povstalcov v roku 1848 -1849 vojensky porazili Kossuthove vojská. Povstanie v roku 1944 vojensky porazili Nemci. Krčmeryho a Juklove náboženské krúžky oveľa väčšia presila komunizmu poraziť nedokázala. Silvova myseľ bola neohraničená. V mladosti ho inšpiroval chorvátsky jezuita Tomislav Kolakovič. Počas väznenia dokázal rozmýšľať v kategóriách obmedzenosti komunizmu. Po prepustení z väznenia nadviazal úzky kontakt s vtedajším krakovským arcibiskupom Karolom Wojtylom, neskorším pápežom Jánom Pavlom II., ktorého myseľ taktiež nepoznala medze. Ako lekár ošetroval pacientov v bratislavskej nemocnici, popritom sa venoval liečeniu narkomanov, vytváral krúžky tajnej cirkvi a rozmýšľal o kľúčovej úlohe Ruska pri evanjelizácii Európy. Krčmery veril v Boha v čistej podobe. Napísal knihu To nás zachránilo, nielen o svojej viere v Boha, ale aj o jej zachraňujúcich účinkoch. V dnešnej Európe je taká kniha priam neveriteľná. No keď sa raz zopakujú ťažké časy, budeme vedieť, že viera v Boha pomáha, že vytváranie malých krúžkov je konštruktívnou metódou a že myslenie nemá byť ohraničené hranicami štátov. Vtedy, ale nielen vtedy, zapálime sviečku na Silvovom hrobe.

Ján Čarnogurský
Pravda 14/09/2013

Počas púte odhalili pamätnú tabuľu

Pamätnú tabuľu významnému básnikovi a kňazovi Gorazdovi Zvonického odhalili v sobotu večer v Šaštíne-Strážach. Uskutočnilo sa to v rámci prebiehajúcej celonárodnej púte k Bazilike Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. V tomto roku si pripomíname 100 rokov od narodenia významného básnika, prekladateľa, pedagóga a saleziánskeho kňaza Gorazda Zvonického. Saleziánske dielo na Slovensku sa začalo v roku 1924 práve v Šaštíne, kde bola založená prvá komunita saleziánov na Slovensku. **šiš, juh, tasr, Nový Čas 16/09/2013**

Vytrčajúci biskup

Katolícky biskup v hessenskom Limburgu sa dostal do poriadnej kaše. Franz-Peter Tebartz-van Elst má problémy dlho, pritom je v úrade len siedmy rok. No teraz sa za ním prišiel pozrieť dokonca aj vatikánsky kardinál Giovanni Lajolo. Bola to iba „bratská návšteva“, poponáhľal sa vyhlásiť už na letisku vo Frankfurtu. Lajolo zostal týždeň, aby si urobil poriadny obraz. O problémoch, ktoré má Tebartz-van Elst s ovečkami. Svedčí o nich otvorený list, ktorý podpísalo 4 400 veriacich. Vyčítajú mu autoritárske spôsoby, prehnane pompézne až prepychové omše a stavbu biskupského sídla. Náklady rekonštrukcie doterajšieho sídla v centre mesta vzrástli z 5,5 údajne na 15 - 20 miliónov. Medzi signatármi listu je aj 21 kňazov limburskej diecézy. Už vlani sa sťažovali na „paralyzujúcu atmosféru strachu“, ktorá vraj u nich vládne. Vatikánsky kardinál hneď po prilete nabádal „k mieru a jednote“, ale o odstúpení 53-ročného biskupa sa už hovorí nahlas. Tak či onak: jedna z jeho epizód bude mať neprijemnú dohru pred súdom v Hamburgu: Tebartz-van Elst bol vlani na návšteve v slamoch v indickom Bangalore. Letel 1. triedou. Tú poprel a v rozhovore pre Der Spiegel tvrdil, že to bola iba business class. V rámci ďalšieho právneho sporu Tebartz-van Elst prisahal, že to nepovedal. Der Spiegel má však z rozhovoru videozáznam a tým aj dôkaz v pripravovanom procese za krivú výpoveď pod prisahou. V prípade odsúdenia mu hrozí peňažná pokuta alebo aj tri roky väzenia. **Vlado Müller, SME 14/09/2013**

K biskupom sa nemohli priblížiť!

ŠAŠTÍN – Tisíce veriacich z celého Slovenska sa včera zišli na národnej púti v Šaštíne na Záhorí. Kto by sa chcel však dostať bližšie ku kňazom, mal smolu. Od veriacich ich v úctivej vzdialenosti držal plot a všadeprítomní ochrankári.

Slávnostnú omšu celebroidal arcibiskup vladyka Cyril Vasil', druhý muž vo Vatikáne v hierarchii gréckokatolíckej cirkvi. Na tribúne nechýbal ani arcibiskup Ján Orosch, nástupca odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. Čestné miesto po pravici oltára zaujal kontroverzný emeritný biskup Ján Sokol. „Je potrebné uchovať si lásku, spolupatričnosť v časoch komplikovaných pre slovenskú katolícku cirkev“, vyzýval vo svojej kázni gréckokatolícky arcibiskup Vasil'.

Po slávnostnej omši sa cirkevní hodnostári vybrali posvätiť zrekonštruovanú sochu Panny Márie. Cestu medzi veriacimi im dôrazne

robila ochranka. Ľuďom nedovolili sa k biskupom ani len priblížiť.

Prosby nepomohli

„Chcela som len pozdraviť jedného z biskupov,“ vysvetľuje Bratislavčanka Ľudmila (63). Tá sa ani na prosíkanie cez muža v čiernom nedostala. Pokúšali sme sa získať stanovisko, prečo nemohli byť ľudia bližšie k svojim biskupom, od Stanislava Zvolenského. „Viete, ľudia by mohli mať množstvo otázok a ja sa už musím ponáhľať. Odpovedať na vašu otázku nemám čas,“ odbil nás slovenský katolícky metropolita Zvolenský. Zhovorčivejší bol vladyka Cyril a povedal svoj názor na udalosti okolo Róberta Bezáka. „Stretol som sa s ním. A je to ten istý Bezák, ako som ho poznal v seminári. To, čo sa udialo, bolo veľmi nešťastné,“ vysvetlil druhý muž gréckokatolíckej cirkvi.

JOZEF VOJČINIÁK

Plus jeden deň 16/09/2013

Národná púť do Šaštína

Veriaci z celej krajiny dnes prišli na Záhorie, národná púť do Šaštína prilákala aj tento rok tisíce ľudí. Oslava patrónky Slovenska Sedembolestnej Panny Márie ostala dňom pracovného pokoja, aj napriek úvahám o jeho zrušení.

Do Šaštína prichádzajú pútnici už štyristoštyridsaťdeväť rokov. O tom, že ich záujem stále neutícha, svedčí aj minuloročná návšteva viac ako štyridsaťtisíc pútnikov. Koľko ľudí prišlo do Šaštína tento rok, zatiaľ nemožno povedať, na dnešnej pontifikálnej svätej omši, ktorá bola zavŕšením niekoľko-dňovej púte, sa zúčastnilo minimálne päťtisíc ľudí. Kvôli Sedembolestnej Panne Márii sem prišli aj z najodľahlejších kútov Slovenska.

Účastníčka púte: „Jej dôverujem. Keď som potrebovala, vždycky mi pomohla.“

Účastník púte: „Vždy, keď sa tu zúčastním, už sem mnoho rokov chodím, je to veľkou posilou pre mňa, aj pre moju rodinu.“

Matúš Jaco, redaktor: „Slávnostnú omšu slúžil vladyka Cyril Vasil', sekretár kongregácie pre východné cirkvi v Ríme. V netradičnej dlhej, takmer hodinovej kázni poukázal aj na to, že spoločnosti chýba súcita a citlivosť.“

Vladyka Vasil' Cyril, sekretár kongregácie pre východné cirkvi v Ríme: „Ideálom vysokotechnologického vojenstva je počítačový operátor, ktorý príkazy na likvidáciu iných ľudských bytostí bude vykonávať s asi takým citovým vzrušením, aké prežíva upratovačka, keď biolitom postrieka šváby vo vlhkom kúte závodnej kuchyne.“

Matúš Jaco, redaktor: „Sedembolestná Panna Mária sa v súvislosti so Šaštínom prvýkrát spomína v roku 1564. Viac ako štyri storočia trvajúca tradícia je podľa účastníkov púte dobrý dôvod na to, aby štát tento deň voľno nezrušil.“

Účastníčka púte: „Toto je naša patrónka, Sedembolestná Panna Mária a podľa mňa jej treba vzdať úctu aj tým, že budeme mať ako pracovné voľno.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Táto otázka je otvorená. My by sme boli veľmi radi, keby sa tento sviatok zachoval a aj náš názor je ten, že ho považujeme za nevyhnutný.“

Matúš Jaco, redaktor: „Sviatok sedembolestnej pripadol v tomto roku na nedeľu, aj preto vláda diskusiu o jeho možnom rušení odložila na budúci rok.“

STV 1, 15/09/2013

Konkurenčné pochody

Náhoda, alebo zámer? Už na budúci víkend sa chystajú dva veľké pochody vzájomných rivalov - v Bratislave ľudí, ktorí bojujú za práva homosexuálov, a v Košiciach ochrancov tradičnej rodiny. Vyjsť do ulíc sa na budúci víkend určite chystajú aj Zuzana a Christian. Christian na bratislavský Dúhový Pride.

Christian Havlíček, sympatizant Dúhový Pride 2013: „Chcem osláviť hrdosť. Hrdosť je opakom potupy, ktorú transľudia zažívajú.“

Rado Igaz, redaktor: „Zuzana bude budúcu nedeľu v Košiciach na Národnom pochode za život.“

Zuzana Bullov, sympatizantka Národného pochodu za život 2013: „Pretože si myslím, že život je veľmi cenný a každý ľudský život je cenný, aj život nenarodených, chorých, slabých.“

Rado Igaz, redaktor: „Najmä rozpočet Národného pochodu za život pod patronátom Konferencie biskupov Slovenska je skutočne veľkolepý. Na Národný pochod za život pozývajú jeho organizátori aj týmito bilbordami. Tento je v Bratislave, celkovo je ich po Slovensku dvesto. Celkovo Národný pochod vyjde organizátorov, vrátane propagácie, či vlaku z Bratislavy do Košíc, odhadom asi na stojedentisíc eur.“

Tomáš Kováčik, organizátor Národného pochodu za život 2013:

„Národný pochod za život bude najväčším občianskym zhromaždením po novembri 89 a očakávame a pripravíme sme na viac ako päťdesiat tisíc účastníkov.“

Rado Igaz, redaktor: „Rozpočet bratislavského pochodu je desaťkrát nižší, celkovo desaťtisíc eur. Organizátori tohtoročného Dúhového Pride sa spoliehajú najmä na propagáciu cez sociálne siete. Koľko očakávate účastníkov?“

Romana Schlesinger, organizátorka Dúhový Pride 2013: „Približne ako minulý rok, čiže medzi tými dvomi až tromi tisíckami.“

Rado Igaz, redaktor: „Štvrtému ročníku dúhového pochodu tak priamo konkuruje prvý ročník akcie ochrancov tradičnej rodiny. Je to antigaypride?“

Romana Schlesinger, organizátorka Dúhový Pride 2013: „Tak vyzerá to tak, ale neviem, to už je otázka na nich.“

Tomáš Kováčik, organizátor Národného pochodu za život 2013: „Organizovanie Národného pochodu za život bol jasný od konca januára 2013. To, že sa k tomu pridalo nejaké ďalšie zhromaždenie, je nie vecou organizátorov Národného pochodu za život.“

Rado Igaz, redaktor: „Čo však organizátorov z oboch táborov určite spája, je túžba, aby mali budúci víkend pekné počasie.“ **Markíza, 15/09/2013**

Pripomínali prípravu na bohatý raut!

Chudoba, poslušnosť a čistota. Takýto život sľubuje každý klerik pri svojej kňazskej vysviacke. Chudobu vyzdvihuje hlavne Svätý Otec František. Bohaté obetné dary na slávnostnej omši Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne však skôr pripomínali prípravu na bohatý raut ako na skromné občerstvenie „po práci“. Aj v tomto prípade platí staré dobré pravidlo - vodu kážu a víno pijú.

Niekoľko fliaš rôzneho druhu alkoholu, nevynímajúc domácu pálenku, misy s ovocím, slané pečivo, venčeky, koláče, štrúdlá i trdelník. Všetko určené pre kňazov. No nie každému sa to pozdávalo. „Už tam chýbala len kačica“, rozčúlene hovorila o obetných daroch veriaca Marína Pavlechová (57), ktorú pobúrilo, čo všetko kňazi dostávajú. „Niektorí ľudia nemajú čo do úst

a oni si užívajú. Obetné dary by predsa mali symbolizovať prejav našej viery, nie to, že sme nenažranci a opilci“, dodáva Marína. Hovorca konferencie biskupov Jozef Kováčik má pre takéto honosné dary vysvetlenie. „Spomínané obetné dary nemajú význam prepychu ani bohatstva. Sú prirodzeným ovocím práce ľudí regiónov, ktoré na národnú púť pricestovali. Je to prejav ich vďaky Bohu. Obetovať neznamená dať to najlacnejšie a nepotrebné, ale to, čo prejavuje môj vzťah voči Bohu. Takéto dary končia často na stoloch núdzných, v detských domovoch, domovoch dôchodcov, domovoch pre osamelé matky a podobne.“

Prvá fliaša, ktorú dostal arcibiskup Cyril Vasil', bola zrejme fliaša červeného vína.

Zuzana Šišovská, Nový Čas 18/09/2013

Myrna sa modlila

Sýrska mystička, ktorú veriaci poznajú pod menom Myrna sa prišla za svoju krajinu modliť aj na Slovensko. Je však presvedčená o tom, že práve vďaka modlitbám má Sýria to najhoršie už za sebou.

Maja Pavlíková, redaktorka: „Prešla tisícky kilometrov a medzi ostatnými veriacimi by ste ju hádam ani nespoznali.“

Ján Babjak, prešovský arcibiskup a metropolita: „Je tu s nami pani Myrna, mystička z Damasku z ťažko skúšanej Sýrie.“

Rastislav Janičko, správca farnosti v Litmanovej: „Medzi sebou máme dnes pani Myrnu zo Sýrie a tak sa môžeme tak sa podeliť trošku, byť solidárni a preukázať lásku aj tým, ktorí trpeli a trpia stále.“

Maja Pavlíková, redaktorka: „Pani Myrne sa na rukách a na nohách nejdennokrát objavili rany. Tiekla z nich krv a olej. Dnes ale bola téma, ktorá ľudí zaujímala, úplne iná. Myrna býva v Sýrii. Počas omše bola hlboko zamyslená a tak sme sa jej opýtali, či aj počas návštevy Slovenska myslí na svoju krajinu.“

Myrna Nazzour, sýrska mystička: „Samozrejme, že áno. A som veľmi dojatá, ako mi všetci hovoria, že sa modlia za moju krajinu.“

Žena: „V Sýrii bol pokoj, mier, bola tam náboženská sloboda, zažívali sme spolu. Také to tam doteraz bolo. A teraz sa zdá, že sa to stráca.“

Maja Pavlíková, redaktorka: „O politike sa Myrna baví odmietla a na otázku, či sa nebojí vrátiť do svojej krajiny, nám odpovedala takto.“

Myrna Nazzour, sýrska mystička: „Nebojím sa o seba, bojím sa o Sýriu, ale verím, že sa stane čoskoro presne takou krajinou, aká bola pred tým.“

Maja Pavlíková, redaktorka: „Všetko je, podľa nej, o viere a samozrejme, v rukách Božích a tak vyzvala všetkých litmanovských veriacich, aby sa za ňu a za jej krajinu intenzívne modlili.“

Myrna Nazzour, sýrska mystička: „Pretože ja teraz potrebujem tie modlitby oveľa viac ako vy.“

TV JOJ, 15/09/2013

Silvester Krčméry

(* 5. 8. 1923 † 10. 9. 2013)

Možno som aj tajný pápež!

V čase komunizmu si o ňom ŠtB myslela, že musí byť tajný biskup či aspoň kňaz. Spoluzakladateľ slovenského katolíckeho disentu bol jedným z našich najväčších odporcov totality

Ak si myslíš, že som niečo dobre robil, budem rád, ak sa tým necháš inšpirovať. Ale zaprisahávam ťa, ak vidíš na mne niečo zlé, povedz mi to! Tieto slová Silvestra Krčméryho mi v ušiach znejú rovnako silno ako jeho obhajoba pred súdom z roku 1954. Po troch rokoch tvrdého väzenia a vyšetrovania vtedy 29-ročný Silvester, obvinený z vlastizrady, neobľomne dešifroval falošnú ideológiu. Mnohí kruto vyšetrovaní politickí väzni po väzbe, akú mal lekár Silvo (zlámané rebrá, bitie do bezvedomia, zabránenie spánku), priznávali všetko, aj to, čo nebola pravda. On si zachoval triezvu myseľ a na súde predniesol obhajobu, aká nemá páru v žiadnej postkomunistickej krajine. „Po slovách: „Vy máte v rukách moc, ale my máme pravdu,“ sme si mysleli, že ho popraví,“ povedala mi Silvova sestra.

Nechcel z väzenia

Postalinská éra rovnako bezcitného komunizmu odmietla hrdelné tresty a kým mnohí neprávom odsúdení čakali na milosť a slobodu, Krčméryho postoj bol iný. Chcel si odkrútiť plných 14 rokov (chýbalo mu k tomu už len pár mesiacov) a odmietal prepustenie, lebo tým by povedal, že sa priznal k niečomu, čo neurobil. Z väzenia ho dostali skoro až nasilu. Rovnako ho neskôr vyhodili príslušníci ŠtB na februárke v Bratislave, keď sa ponúkol, že pôjde do väzenia namiesto zatýkaných kresťanských aktivistov v osemdesiatych rokoch. Ak by sme za takýmito postojmi hľadali tvár zaťatého, zatrpknutého človeka, ktorý nikomu neverí, mýlili by sme sa. Silvo sa modlil a obetoval nielen za svojich priateľov, ale aj nepriateľov. Cez zodpovedné plnenie si svojich povinností lekára (pred zatknutím publikoval odborné štúdie z oblasti dermatológie), muža šíriaceho laický apoštolát a jedného z hlavných aktérov našej cesty k slobode. Bez

Silva Krčméryho, Vladimíra Jukla a vtedajšieho tajného biskupa Korca by sme dnes neoslavovali 25. marec 1988 ako Deň zápasu za ľudské práva. A bol to práve Silvo a ním založené spoločenstvo Fatima, ktoré ilegálne pašovalo náboženskú literatúru do ZSSR a modlili sa za obrátenie Číny. Viac ako päť rokov bol pripútaný na lôžko, no cestu k nemu si nachádzali aj cudzí mladí ľudia, aby boli v blízkosti svätca, ktorý odchádza na večnosť. Niekedy si v duchu hovorili, že je to taký „naš slovenský svätý otec“.

Slovenský svätý otec

Neboli ďaleko od pravdy, veď Silvo mnohých otcovsky viedol na ceste viery. V čase komunizmu si o ňom ŠtB myslela, že je tajným biskupom alebo aspoň kňazom. Nebol, no raz na takéto naliehanie jedného z príslušníkov ŠtB s humorom poznamenal: „Možno som aj tajný pápež!“ Prvú časť Silvovho výroku z úvodu mnohí napĺňajú. Iní sa zatiaľ len s obdivom dívajú na životnú cestu Silvestra Veľkého, lebo ho ešte nepoznajú tak dobre, ako napríklad Dominik Tatarka, ktorý ho nazval „Apoštolom“. Dokonca aj osobný tajomník Jána Pavla II. kardinál Stanislaw Dziwisz povedal: „Na koho si zo Slovákov zvlášť pamätám a koho mal Svätý otec vo veľkej obľube, to bol Silvo, Silvo Krčméry! Silvo, Silvo. Poznáte ho?“ Druhá časť výroku hovorí o hlbokkej pokore a je rovnako nasledovateľhodná. Moje posledné slová, ktoré som Silvovi povedal deň pred smrťou, boli len slová vďaky: „Silvo, pozdravujú ťa mladí. A ďakujeme za všetko! Máme vás radi.“

František Neupauer, SME 14/09/2013

Kostol postavili za 24 hodín

Niektoré kostoly stavali ľudia celé desaťročia, iné pár rokov. Ukážeme vám kostol, ktorý vznikol takpovediac z večera do rána. Poliáci ho postavili za dvadsaťštyri hodín.“

Alžbeta Maťašovská, redaktorka: „Odvážny projekt sa začal nevinne, bláznivým nápadom - čo takto postaviť kostol za jediný deň? Nezvyčajná myšlienka sa v meste Skaryszew napokon ujala a sto dobrovoľníkov sa dalo do práce.“

Dariusz Skalski, starosta mesta Skaryszew: „História hovorí, že v roku 1741 postavili obyvatelia Gdanskú kostol za dvadsaťštyri hodín. Skúsili sme, či sa to naozaj dá. Aj keď už máme samozrejme k dispozícii iné materiály, aj techniku.“

Alžbeta Maťašovská, redaktorka: „Hoci dobrovoľníci zvädzali boj s časom, na stavbe nevládlo napätie, ale čulý pracovný ruch. Neulieval sa nikto, pretože motívacia bola silná.“

Dariusz Skalski, starosta mesta Skaryszew: „Chceme, aby malo naše mesto novú pýchu.“

Alžbeta Maťašovská, redaktorka: „Presne po dvadsiatich štyroch hodinách bol kostol hotový, kompletne s vežičkou, aj so škridlami. Drevený kostol je síce skromný, ale o to útulnejší. Aj veriaci si uvedomujú, že to nie je žiaden Notre-Dame, ktorý vyráza dych, ale pri svätostánku predsa nejde o honosnosť, ale o fakt, že je v ňom človek akosi bližšie k Bohu.“

Markíza, 16/09/2013

Rozlúčka so S. Krčmérym

Slovensko sa dnes rozlúčilo s lekárom a poprednou osobnosťou tajnej cirkvi Silvestrom Krčmérym. Po svätej omši v jezuitskom kostole premenenia Pána ho verejnosť a blízki odprevadili na poslednej ceste na Martinskú cintorín v Bratislave.

Silvester Krčméry spolu s kňazom Vladimírom Juklom vybudovali v čase komunistického režimu na Slovensku takzvanú tajnú cirkev, ktorá nespo-

pracovala s režimom. Krčméry stál pri zrode stoviek evanjelizačných spoločenstiev. Od polovice 20. storočia bol prenasledovaný štátnou bezpečnosťou a po odsúdení v roku 1954 strávil vo väzení 14 rokov. Po oslobodení naďalej organizoval stretnutia mladých a pomáhal pašovať literatúru do neslobodných krajín. Silvester Krčméry zomrel 10. septembra 2013 vo veku 89 rokov.“

TA3, 17/09/2013

Nedostatok hrobových miest na cintoríne

V Šali zbúrali starú márnicu, aby na jej mieste postavili nové hroby. Kapacita mestského cintorína sa znižuje, mestu hrozí, že o niekoľko rokov nebude mať kde pochovávať.

Redaktor: „Na tomto mieste stála ešte minulý týždeň stará márnica, ktorý uvoľnila priestor pre nové hrobové miesta. Za búracie práce zaplatilo mesto pätnásťtisíc eur. Suma za vytvorenie nových hrobových miest zatiaľ nie je vyčíslená.“

Martin Alföldi, primátor Šale: „Sa zbúrala stará márnica, využijú sa aj ostatné zelené plochy v rámci areálu cintorína na to, aby sme tú kapacitu ešte zvýšili.“

Redaktor: „Likvidáciou budovy dvora, prístupovej komunikácie a využitím trávnej plochy pred terajším domom smútku vzniklo zhruba dvesto hrobových miest vrátane urnových.“

Elena Kordošová, zastupujúca správkyňa mestského cintorína: „Presne sa nedá určiť, že koľko je hrobov za celý rok, ale cirka keď zoberieme päť rokov dozadu, od tých stodvadsať do tých stopäťdesiat pohrebov tu je ročne.“

Redaktor: „Primátor priznáva, že zbúranie márnice je len núdzové riešenie na najbližšie tri až štyri roky. Priestor pre nový cintorín schválili poslanci v územnom pláne pred trinástimi rokmi. S výkúpom súkromnej poľnohospodárskej pôdy pri železničnej stanici má však mesto problém.“

Martin Alföldi, primátor Šale: „Sme časť pozemkov vykúpili, časť vlastníkov nám buď neodpovedalo, alebo si dávalo podmienky buď náhradné pozemky, alebo nesúhlasili s cenou, snažíme sa buď s nimi dohodnúť, alebo hľadať inú lokalitu.“

Redaktor: „Mesto preto rokuje o výmene, zápožičke, či prenájme pozemkov aj s rímskokatolíckou cirkvou. Najbližšie rokovania budú už aj s novým trnavským arcibiskupom Jánom Oroschom potom ako sa zoznámi s úradom.“

Filip Szórád

STV1, 16/09/2013

Košice otvorili na dve hodiny pamiatky, kam sa bežne nedá dostať

Do tajnej miestnosti v Dóme svätej Alžbety, meštianskeho domu na Hlavnej 58, ale aj do ďalších známych historických budov prúdili počas víkendových dní stovky zvedavcov. Mali totiž len niekoľko hodín na to, aby si pozreli miesta v Košiciach, kam sa bežný smrteľník len tak ľahko nedostane. Metropolu východu ich otvorila v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva. Milovníci histórie si mohli pozrieť aj jezuitský, premonštrátsky a kalvínsky kostol, ale aj Kaplnku sv. Michala, ktorá je kópiou Saint Chapel v Paríži a je staršia ako Dóm. Veľký záujem bol aj o historickú budovu štátneho divadla, historickú radnicu alebo Malérov dom.

Videli aj miestnosť na relikvie

Jedným z najväčších lákadiel bol Dóm svätej Alžbety, ktorý je hádam najznámejšou košickou pamiatkou. Hoci si mnoho ľudí myslí, že o najväčšej slovenskej katedrále, ktorá je zároveň najvýchodnejšou v Európe, už takmer všetko vie, nemusí to byť pravda. Dóm odkryl v sobotu ďalšie zo svojich tajomstiev, o ktorom široká verejnosť až donedávna netušila. Návštevníci mali výnimočnú príležitosť pozrieť si „tajnú“ miestnosť, kde sa s najväčšou pravdepodobnosťou v stredoveku ukrývali relikvie spojené s kultom Kristovej krvi. Desiatky ľudí sa snažili dostať do miestnosti veľkej asi 6x6 metrov. Jej tajomnosť umocňoval fakt, že inokedy sa sem nedá dostať a nikto z návštevníkov tu predtým nebol. Podľa sprievodcu Igora Masicu kult Kristovej krvi vznikol v roku 1352, keď sa stal eucharistický zázrak. Vtedy ešte v kostole, ktorý stál na mieste dnešného Dómu svätej Alžbety, nepozorný kňaz vylial červené víno na podložku. Stalo sa tak počas bohoslužby po Premenení, čiže išlo už o Kristovu krv a jej vyliatie bolo veľkým hriechom. Kňaz totiž mal všetko víno vypiť a ani kvapka nemala vyjsť nazmar. Obraz, ktorý víno na podložke vytvorilo, pripomínal ukrižovaného Krista. A pápež toto uznal za zázrak. „Roznieslo sa to po celom kresťanskom svete a začali sem prúdiť pútnici,“ spresnil Masic. V roku 1390 pôvodný starý kostol vyhorel a nový, čiže dnešný Dóm, začali stavať s tým, že relikvia bude práve tam. Päťlodová katedrála sa v tej dobe pre niekoľkotisícové opevnené mesto, ktorým Košice boli, zdala priveľká. Lenže stavitelia

mysleli práve na pútnikov. Priečnou loďou preto katedrálu akoby rozdelili. „Relikviu vystavovali len pri určitých príležitostiach, či už na Veľkú noc, alebo počas iných veľkých sviatkov. Inak bola uložená v „tajnej“ miestnosti, kde bol otvor v stene, do ktorého sa ukladala,“ dodal sprievodca. Relikvia ani obal, v ktorom bola uložená, sa však nezachovali. Predpokladá sa, že boli zničené počas Tökölyho povstania koncom 17. storočia. Povstalci boli protestanti, často kalvíni, ktorí neuznávali relikvie. Preto ich zrejme zlikvidovali. O jej podobe napovedá aj barokový obraz, ktorý objavili v roku 1990 na košickej fare.

Na pamiatky bolo málo času

Stovky nedočkavcov prúdili aj do meštianskeho domu na Hlavnej 58, kde počas archeologického výskumu v roku 1989 našli stredovekú studňu a preskúmali aj chladnice. Boli to pivnice, kde sa uchovávali potraviny, čiže predchodcovia dnešných chladničiek. Objavili tu nielen zvyšky ovocia, ale aj kosti zvierat, či už ošípaných, dobytky, ale aj jeleňa. Našli aj jeden z najbohatších súborov stredovekej keramiky v Košiciach a v suteréne vzácne gotické portály aj unikátny komplex malých za sebou radených priestorov s osobitnými vchodmi, ktoré sú v súčasnosti prepojené. Dnes je tu pizzeria. S akciou bola spokojná aj Anna Kováčová: „Som rada, že som si mohla pozrieť viacero pamiatok, kam sa inak nedá dostať. Prekážalo mi len to, že viacero kostolov bolo otvorených len na niečo vyše dvoch hodín, čo je podľa mňa krátko. Ťažko sa to potom dá stihnúť.“ Juraj Paučula, programový manažér Združenia historických miest a obcí, ktoré Dni Európskeho kultúrneho dedičstva organizuje, je s akciou spokojný. „O to viac, že je to náročnejšie na organizáciu, keďže sa sprístupňujú pamiatky, kam sa bežne nedá dostať. V Košiciach to bolo prvý raz v takom veľkom rozsahu,“ povedal Paučula s tým, že tento rok bola metropola východu otváracím mestom. Na budúci rok to bude Modra. Slovensko sa ku Dňom Európskeho kultúrneho dedičstva pridalo v roku 1991. Od roku 2010, keď má organizáciu pod palcom spomínané združenie, je snahou sprístupňovať práve tie pamiatky, ktoré buď nie sú prístupné, alebo priestory, kam sa bežne počas roka nedá dostať.“

Boris Macko, Pravda 16/09/2013

Pápežova nová metla

Problematika celibátu v rímskokatolíckej cirkvi dost' príznačne definuje problém cirkvi ako takej, a to počas celej jej histórie. O celibáte sa priamo v Biblii nehovorí, no už v roku 304 sa začali v cirkevných kruhoch objavovať výzvy, aby sa kňazi vzdali partneriek a nemali deti. Do kánonického práva sa celibát definitívne dostal na druhom lateránskom koncile v roku 1139, ktorý priamo zakázal kňazom ženiť sa.

Podľa terajšieho pápeža je to skôr otázkou disciplíny a nie viery, a pripustil, že zákon o celibáte katolíckych kňazov sa môže zmeniť, aj keď podľa neho sa za tisíc rokov skôr osvedčil. Nevedno síce z akých štatistických údajov vychádza toto pápežovo tvrdenie, ale história pozná obrovské množstvo prípadov svedčiacich skôr o opaku.

Svedčia o tom desaťtisíce kňazov, ktorí opúšťali cirkev, aby sa mohli oženiť, ale tiež množstvo ďalších, hlavne v Afrike a Latinskej Amerike, ktorí síce ostali kňazmi, ale svoje partnerky a deti držia v tajnosti. Čerešničkou na torte je tiež skutočnosť, že ani niektorí pápeži si z jeho dodržiavania nerobili ťažkú hlavu. Tvrdí zástancovia celibátu tvrdia, že kňaz by mal byť plne oddaný Bohu. Existuje však vyššia miera oddanosti ako cez lásku k svojim najbližším a cez starostlivosť o nich? Nevedno kedy došlo v cirkvi k neochvejnému presvedčeniu, že jedine ona je tá pravá a jediná na sprostredkovanie cesty človeka k Bohu. Faktom však zostáva, že na pokresťančovanie neveriacich používala počas svojej histórie mnohokrát dost' nekresťanské metódy. A filozofia prísneho a trestajúceho Boha im tiež veľmi vhodne zapadala do celého kontextu. Cirkev vytvorila model „spásy človeka“, z ktorého v podstate niet úniku. Začína sa to povinným pokrstením, bez ktorého by sme v podstate podľa nej žili v hriechu a v prípade smrti nemáme šancu dostať sa do neba. Pokračuje to ďalšími povinnými obradmi ako prvé sväté prijímanie, birmovka a, samozrejme, pravidelnou návštevou kostola, kde sa dost' často „hriešnemu“ človeku pripomína, aký je nevhodný a maličký a že jedine cirkevná inštitúcia ho môže zachrániť pred Božím hnevom. Veru princíp strachu a pocitu viny funguje vždy. Ešteže sa vymyslelo kupovanie odpustkov... „Božie milosrdenstvo

nemá žiadne hranice, ak sa k Nemu obrátíme úprimne a so srdcom. Otázkou pre ľudí, ktorí neveria v Boha, je počúvať svoje svedomie. Pre ľudí bez viery bude hriech takisto proti ich svedomiu.“ Tieto v podstate chápujúce a tolerantné slová pápeža však ešte treba trochu doplniť. Nie ľudia bez viery, ale tí, čo na sprostredkovanie viery nepotrebujú tlmočníkov. Vymenovanie arcibiskupa Pietra Parolina, vatikánskeho kariérneho diplomata a v posledných rokoch aj apoštolského nuncia, za nového štátneho sekretára naznačuje, že pomery v rímskej kúrii, by sa mohli zmeniť. Že pápežova nová metla by mohla dôkladne pozametáť aj v širšom okolí Petrovho stolca.

Akýmsi premiérom Vatikánu sa totiž stane človek, ktorý je na jednej strane znalcom pomerov, no na druhej strane nie je spájaný so žiadnym z vatikánskych škandálov a ktorý sa

dosiaľ vyhýbal sústredovaniu moci. O sympatických snahách nového pápeža dost' veľa napovedá aj jeho plán zriadenia troch komisií, ktoré majú pripraviť plán ďalších zásadných reforiem v cirkevných štruktúrach.

Pred pár dňami dostal František od talianskeho kňaza do daru ojazdený Renault z roku 1984, ktorý plánuje sám šoférovať. Vie veľmi dobre, na rozdiel od množstva svojich kolegov, čo hovorí Biblia o prechode ľavy uchem ihly. Obraz chudobnej cirkvi, ktorý maľuje od začiatku svojho pontifikátu, si totiž málokto z jeho podriadených plánuje zavesiť doma na stenu.

Obraz chudobnej cirkvi, ktorý pápež maľuje od začiatku svojho pontifikátu, si málokto z jeho podriadených plánuje zavesiť doma na stenu.

Názor - Martin Štunda publicista
Pravda 20/09/2013

Pápežovu sestru hospitalizovali

Maria Bergoglio má ťažké orgánové ochorenie

Mladšiu sestru pápeža Františka (76) hospitalizovali v nemocnici Modelo de Moron v Buenos Aires, a to pod falošnou identitou s cieľom vyhnúť sa rozruchu. Argentínske noviny Cronica tvrdia, že 66-ročnú Mariu Elenu Bergogliovú sužuje ťažké orgánové ochorenie. Silná fajčiarka pôsobila v ostatnom čase veľmi nervózne a dost' vystre-

sovane, citovali noviny nemenovaný zdroj. Dvaja synovia pápežovej sestry, ktorá žije na jednom z predmestí argentínskej metropoly, sa k zdravotnému stavu svojej matky zatiaľ nevyjadřili.

Maria Elena Bergoglio je jedinou žijúcou sestrou pápeža a jeho najbližšou príbuznou. Další ich súrodenci – Alberto, Oscar a Marta – už nežijú.

(tasr)

Plus jeden deň 18/09/2013

Za dve eurá desať rokov?

Patrik (19) lúpil v kostole, farárovi sa ospravedlnil

SKALKKA NAD VÁHOM – Vykradnutá kostolná pokladnička s dvomi eurami môže vyjsť zlodeja poriadne draho. Ku krádeži sa priznal Patrik (19), ktorý si vyhlíadol kostol v Skalke nad Váhom pri Trenčíne. Ako tvrdí, dohnal ho k tomu hlad. „Mal som problémy, bola to skratová situácia. Z domu ma vyhodili, naozaj som nemal čo jesť. Konečne som si našiel robotu a teraz by som mal ísť do basy?“ kajal sa Patrik.

Prosil o odpustenie

Vzápätí sa vybral za farárom, aby sa mu ospravedlnil a vrátil dve eurá.

Ten bol spočiatku neoblomný. Vyšetrovateľ teda Patrika obvinil zo zločinu krádeže. „Rímskokatolíckej cirkvi vznikla celková škoda 12 eur. Pretože obvinený spáchal čin na mieste požívajúcom pietu alebo všeobecnú úctu, alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu, hrozí mu trest odňatia slobody na tri až desať rokov,“ informovala trenčianska krajská policajná hovorkyňa Elena Antalová. Zdá sa však, že Patrikove kajúce slová farára nakoniec obmäkčili. „Dohovoril mi a povedal, že sa porozpráva s policajtmi, aby som nemusel ísť pred súd,“ povedal s nádejou Patrik.

(mk), Plus jeden deň 20/09/2013

Ročne pribúda okolo desať duchovných

Práca v evanjelickej cirkvi mladých ľudí láka. Svedčia o tom príklady z jednotlivých regiónov, ale aj čísla, ktorými disponuje Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku. Do duchovnej práce je ročne ordinovaných okolo desať nových duchovných. Z toho približne rovnaký počet mužov a žien. Všetko absolventov teologickej fakulty. Počty mladých farárov v porovnaní s rokmi krátko po nežnej revolúcii však podľa štatistík klesli. Vtedy Evanjelická bohoslovecká fakulta UK každoročne prijímala niekoľko desiatok uchádzačov o štúdium teológie s cieľom nastúpiť do duchovnej služby. V tom čase išlo za farárov dvadsať až tridsať absolventov. Podľa tajomníka Generálneho biskupského úradu na Slovensku Štefana Kissa sú však tieto čísla skresľujúce. „Treba totiž povedať, že dnes už duchovná služba nie je jediná forma uplatnenia v praxi pre absolventov teologickej fakulty. Na rozdiel od 90. rokov minulého storočia dnes môže mladý človek študovať evanjelickú teológiu aj so zameraním na sociálnu prácu alebo vyučovanie náboženstva. Rozdiel je teda v tom, že kým v prvých rokoch po zmenách v našej spoločnosti boli takmer všetci absolventi evanjelickej bohosloveckej Dnes nastupuje do duchovnej služby iba určité percento študentov, ostatní si volia iné formy práce. Štefan Kiss tajomník Generálneho biskupského úradu na Slovensku fakulty duchovnými v cirkvi, dnes nastupuje do duchovnej služby iba určité percento študentov, ostatní si volia iné formy práce,“ vysvetlil Kiss.

No pri takom záujme o prácu v cirkvi a ochote študovať evanjelickú teológiu, aký zaznamenávajú, tvrdenia o poklese záujmu mladých o cirkev neplatia. Pre mladých je podľa Kissa práca v cirkevnom spoločenstve stále zaujímavá a lákavá.

Evanjelická cirkev a. v. má na Slovensku 364 duchovných, z toho 207 mužov a 157 žien. Manželský farársky pár Rumanovcov nie je ojedinelý. Podľa Kissa ide o pomerne častý jav. Cirkev sa snaží kňazským manželským párom ponúknuť pôsobisko, kde môžu pracovať spolu.

Pravda 19/09/2013

Pápež apeloval na cirkev

Pápež František dnes dôrazne apeloval na katolícku cirkev, aby neriešila dokola potraty, homosexuálne manželstvá a antikoncepciu. Podľa najvyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi je jej postoj v týchto otázkach známy, na čo teda stále o tom hovoriť? Markíza, 19/09/2013

USA riešia, kedy cíti plod bolesť

Mnohé americké štáty znižujú hranicu potratov argumentom o fyzickom trápení. Väčšina vedcov trvá na tom, že mozgová kôra plodu sa formuje po 24. týždni.

Idaho, Georgia, Texas a najnovšie niečo podobné chystá aj prvé mesto - Albuquerque v Novom Mexiku. V Spojených štátoch sa spúšťa vlna, keď štáty sprísňujú vykonávanie potratov. Chcú ich zakázať už od 20. týždňa. Argumentujú tým, že plod už vtedy cíti bolesť.

Liberálna Amerika

V porovnaní so Slovenskom sa v Spojených štátoch vykonávajú potraty veľmi liberálne. Môže za to jedno z najznámejších rozhodnutí najvyššieho súdu, známe ako prípad Roe verzus Wade. Dovtedy mala väčšina amerických štátov zakázané potraty. Najvyšší súd však povedal, že to odporuje ústavnému právu na súkromie. Odtedy všetky štáty potraty povoľujú. Niektoré absolútne, bez ohraničenia veku plodu ako napríklad Kalifornia. No vo väčšine štátov sa určil termín 24. týždeň tehotenstva, prípadne začiatok tretieho trimestra. U nás je hranica dvanásť týždňov. Od roku 2010 však viaceré štáty znížili tento limit na 20. týždeň od počatia (čiže 22. týždeň od poslednej menštruácie ženy). Hlavným argumentom zástancov prísnejšej normy je ten, že plod podľa nich v 24. týždni „cíti bolesť“. Trend si všimol americký denník New York Times. „Je štátnym záujmom ochraňovať životy nenarodených detí od času, keď významný lekársky dôkaz naznačuje, že tieto deti sú schopné cítiť bolesť. Nenarodené dieťa nedokáže cítiť bolesť skôr ako po 20. týždni od počatia,“ píše sa napríklad v novom zákone štátu Texas. Viacerí sa však pýtajú, či skutočne plod cíti bolesť v 22. týždni tehotenstva. New York Times preto oslovili viacerých lekárov. Väčšina z nich tvrdí, že dieťa môže cítiť bolesť až po 24. týždni, pretože až po tom sa formuje mozgo-

vá kôra. „Plod nemôže cítiť bolesť predtým,“ tvrdila napríklad aj správa British Royal College z roku 2010.

Kedy cíti bolesť

„Časť mozgu, ktorá vníma bolesť, nie je spojená s časťou tela, ktorá prijíma signály bolesti do 26. týždňa od poslednej menštruácie, teda od 24. týždňa od počatia,“ povedala pre Salon.com gynekologička a akademička na Columbia University Anne Davisová. New York Times však citujú aj profesora pediatrie, anestéziológie a neurobiológie Kanwaljeeta Ananda, podľa ktorého je bolesť plodu v 18. až 24. týždni pravdepodobná. Podľa neho na bolesť nie je nutná mozgová kôra, keďže niektorí dospelí pacienti cítili bolesť aj bez nej. Bolesť má sprostredkovať aj thalamus (časť medzmozgu), ktorý sa vyvíja už v 20. týždni.

Bezbolestivý potrat

Práve Ananda často citujú zástancovia prísnejšieho zákona. Nedávno aj federálna Snemovňa reprezentantov schválila zákaz interrupcií nad 20. týždeň (v Senáte a cez prezidenta nemá šancu prejsť) a na jeho štúdiu sa odvolávali štyrikrát. Viackrát Ananda vypovedal aj pred poslancami. Aj podľa neho sa však dá vykonať potrat „bezbolestivou metódou“. Potraty medzi 22. a 24. týžňom tvoria minimálnu časť všetkých potratov - 1,5 percenta. Väčšina sa udeje oveľa skôr.

Potraty v USA

Do roku 1973 boli vo väčšine štátov nelegálne.

Prípade Roe verzus Wade všetko zmenil. Tehotná Norma McCorneyová (na súde alias Jane Roe) žalovala Texas, že jej nedovolí interrupciu. Spor vyriešil najvyšší súd, medzitým porodila dieťa a neskôr sa stala proliferačnou aktivistkou.

Súd určil, že zákaz potratov porušuje právo na súkromie. Plod pred potratom bráni až od času, „odkedy je schopný samostatného prežitia“.

Tomáš Vasilko, SME 19/09/2013

Vstupné na Mariánsku horu

Vyberať vstupné na pútnické miesto na Mariánsku horu. S takýmto nápadom prišli v Levoči. Na Slovensku sú všetky pútnické miesta sprístupnené zadarmo. Ako to bude v Levoči, zisťovala Klauďia Budzová, redaktorka: „Mariánska hora je jednou z najvýznamnejších pútnických miest na východnom Slovensku. Ročne ju navštívia státisíce veriacich. Najväčší nápor pútnikov je vždy prvú júlovú nedeľu. Práve vtedy tam smerujú ľudia z celého Slovenska. No aj mimo odpustovej púte veriaci vyhľadávajú toto čarovné miesto. Správa o platení vstupného prekvapila.“

Veriaci: „Asi by to nemalo byť spoplatnené, pretože ľudia sem chodia z úplne iných dôvodov a aby to spoplatňovali, vlastne zarábali na tých ľuďoch chorých a kresťansky založených ľuďoch, ja si myslím, že by sme asi nepatrilo.“

Veriaca: „Ľudia, ktorí tu chcú prísť, tak aj tú obeť prídu, že prídu pešo.“

Farár kúpil a predal

Farár ako realitný maklér? Rímskokatolícka cirkev vo Svidníku kúpila od mesta pozemok a vzápätí ho za rovnakú cenu predala. Viacerí mestskí poslanci sa cítia oklamaní. Farár ale machinácie s pozemkom odmieta. Hovorí iba o investorovi.

Ide o tento pozemok pri rímskokatolíckej fare na pešej zóne v centre Svidníka. Cirkev ho mala kúpiť už skôr. Zmluva o budúcej zmluve mala pasáž, že na vybudovanie oddychovej zóny pre mládež a starších ľudí. Po novom to bolo inak.

Ján Holodňák, primátor Svidníka: „Keďže požiadal na výstavbu, táto pasáž sa už tam nedávala.“

Vladimír Kaliňák, mestský poslanec: „Na cirkevné účely, že chcú uzavrieť pozemok pri farskom úrade.“

Pavol Sivák, redaktor: „Cirkev ale onedlho pozemok predala za rovnakú cenu cez osemnásťtisíc eur.“

Vladimír Kaliňák, mestský poslanec: „Ja tento postup považujem za minimálne neseriózný.“

Štefan Čarný, mestský poslanec: „Teraz som veľmi, veľmi sklamaný a ma to mrzí, čo sa stalo.“

Stanovisko - Peter Majda, kancelár biskupského úradu: „Biskupstvo víta každú iniciatívu ohľadom opravy súčasnej prístupovej cesty k tomuto pútnickému miestu. Biskupstvo je proti spoplatneniu vstupu na Mariánsku horu v Levoči.“

Redaktorka: „Podľa primátora pútnici spohodlneli. Každý sa chce k bazilike vyvieť autom či autobusom. S nápadom platiť vstupné na pútnické miesto prišli poslanci mestského zastupiteľstva, aby bolo za čo prístupovú cestu opraviť.“

Miroslav Vilkovský, primátor Levoče: „Bol to jeden z návrhov, ktorý tam padol, aby sa vstup na Mariánsku horu spoplatnil pre návštevníkov, aj pre pútnikov. Sme to dali prešetriť a výsledok je, že táto cesta nie je vo vlastníctve mesta. Je evidovaná ako lesná cesta.“

Redaktorka: „To znamená, že mesto vstupné vyberať nemôže a každý, kto využíva túto lesnú cestu jazdí po nej na vlastné riziko.“ **Markíza, 19/09/2013**

Pavol Sivák, redaktor: „Poslanci v dobrej viere, keď predávali pozemok cirkvi, súhlasili. Teraz priznávajú, že mohli byť prísnejší.“

Jozef Poperník, mestský poslanec: „V zmluve by mohlo byť ošetrené, na aký účel bude ten pozemok použitý, dokedy má byť postavená nejaká stavba na tomto pozemku.“

Vladimír Kaliňák, mestský poslanec: „Nikto nepredpokladal, že cirkev sa takým spôsobom zachová.“

Pavol Sivák, redaktor: „Farára sme dnes na fare nenašli. Spojili sme sa s ním akurát telefonicky.“

Peter Marčák, rímskokatolícky duchovný: „Samozrejme, že cirkev nemá financie na to, aby si dovolila kúpiť tento pozemok. Bola to ponuka zo strany mesta, čiže jednoducho my sme to nechceli kúpiť, len jednoducho našli sme práve toho investora, s tým, že vlastne to dostal, bude pomáhať tej farnosti.“

Ján Holodňák, primátor Svidníka: „V dobrom treba povedať, že vyfinancoval cirkvi značnú časť rekonštrukcie fasády na rímskokatolíckom kostole.“

Pavol Sivák, redaktor: „V celom prípade zrejme nikto nič neporušil. Otázniky akurát vyvoláva postoj du-

(Ne)morálnosť eutanázie

Je morálne nechať človeka umierať pomaly, alebo ukončiť jeho život smrtiacim nápojom, či injekciou? Názory sú rôzne a je len na nás, ako sa k tejto téme postavíme.

Odborníci, ktorí sa so smrťou stretávajú každý deň, to potvrdzujú.

Lekárka, šéfka detského hospicu a dekan bohosloveckej fakulty. Traja ľudia. Každý má na eutanáziu svoj pohľad.

Kristína Križanová, primárka: „Keby bola povolená a povedalo by sa, či ju chcem robiť, tak by som povedala, že ju nechcem robiť. Ale a priori nemôžem povedať, že som proti.“

Mária Jasenková, riaditeľka detského hospicu: „Za posledných trinásť rokov som sa ani raz nestretla s rodinou, rodičom, alebo nejakým blízkym, ktorý by chcel predčasne ukončiť život svojho dieťaťa.“

Lubomír Batka, dekan bohosloveckej fakulty: „Z pohľadu kresťana si myslím, že je dôležité preukazovať lásku trpiacim do najvyššej možnej miery, ako je to potrebné.“

Pavol Sivák, redaktor: „Podľa prieskumov sú za legalizáciu eutanázie skôr mladí a zdraví ľudia. Iné je to však s tými, ktorým ide o život.“

Pacientka: „Je to hlúposť, nie? Lebo kvôli takej malichernosti neodídem zo sveta.“

Pavol Sivák, redaktor: „No a do popredia sa dostáva aj otázka zneužitia eutanázie.“

Anna Ghannamová, riaditeľka sociálneho centra: „Stretávame sa s tým, že naozaj niektorí príbuzní zneužívajú už dnes inštitút zbavovania svojprávosti svojich rodičov, aby sa rýchlejšie dostali k ich majetku.“

Pavol Sivák, redaktor: „Na Slovensku legalizácia eutanázie naráža na Trestný poriadok, ale i na názor cirkvi. Lekári sa do budúca o tejto téme nebránia diskutovať. Majú však jedno ale.“ **Markíza, 19/09/2013**

chovného. Ten totiž pozemok kúpil bez toho, aby mestu dopredu priznal, že ho predá.“

Ján Holodňák, primátor Svidníka: „K tomu sa mi ťažko vyjadrovať.“

Jozef Poperník, mestský poslanec: „Nechám to na jeho svedomí.“

Markíza, 16/09/2013